

rätt i samma egendom från den dag, inteckningen vid Rätten söktes; dock gälle ej förmånsrätt till ränta, som upplupit före utmätning eller den dag, offentlig stämning i konkurs gafs, för längre tid än tre år. Är fast egendom intecknad för fleras fordringar, och räcker den ej till för alla; hafve den, som äldre inteckning eger, företräde. Hafva flera inteckning sökt å en dag; ege lika rätt.»

Och anhåller jag, att lagutskottet behagade vidtaga den ändring i formuleringen, som kan finnas lämplig.

Stockholm den 22 januari 1889.

A. Wendt.

N:o 13.

Af herr N. Nilsson i Skärhus, om ändrad lydelse af § 39 i kongl. förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd den 21 mars 1862.

Det är allmänt känt, att under senare åren ofta inträffat tilldragelser, som visa behöfligheten af att granskning af allmänna räkenskaper blir verkställd med tillbörlig noggrannhet. Af vikt är det därför, att vi rörande verkställandet af nämnda granskningar ega sådana lagbestämmelser, som äro icke blott tydliga utan äfven af sådant innehåll, att revisorernas granskningsarbete icke deraf må på något sätt försvåras utan i stället underlättas. Med afseende härpå har det visats vara nödigt att vidtaga ändring i nu gällande stadganden om granskning af de respektive församlingarnas kyrko- och skolräkenskaper.

Visserligen föreskrives i § 39 af kongl. förordningen den 21 mars 1862 om kyrkostämma m. m., att »räkenskaperna för så väl kyrkans som skolans medel skola hvarje år senast den 1 mars *aflemnas* till de för deras granskning utsedde revisorer» samt att »revisionsberättelsen skall senast den 1 april *aflemnas* till kyrkostämmans ordförande», och dessa föreskrifter hafva af allmänheten så uppfattats, att revisorerna ega rättighet att, om de för räkenskapernas behöriga granskning anse sådant nödigt, behålla räkenskaperna i sin vård från den 1 mars till samma månads slut. Onekligt är ock, att sagda föreskrifter tyckas gifva grundad anledning till den nämnda uppfattningen, helst som, enligt ordalydelsen i ofvannämnda §, revisorerna obestridligen ega rätt att dröja med revisionsberättelsens *aflemnande* ända till den 1 april. Ett ytterligare stöd för samma uppfattning har allmänheten erhållit genom en af Kongl. Maj:t i liknande mål den 6 augusti 1864 meddelad resolution, medelst hvilken en kommunalstämmo-ordförande, som vägrat att till utsedde revisorer utlemna kommunens räkenskaper, blifvit af Kongl. Maj:t vid 25 kronors vite ålagd att emot specificeradtt *qvitto* genast utlemna berörda räkenskaper jemte dertill hörande handlingar, i hvilken resolution Kongl. Maj:t derjemte såsom skäl för sitt beslut anförde, att »*det uppdrag, revisorerna erhållit att granska räkenskaperna, icke kunde annat än tillika innefatta förtroende att omländerhafva samma räkenskaper med dertill hörande handlingar*». Men enär emellertid — efter det en ordförande i kyrko- och skolråd nu vägrat att till utsedde revisorer utlemna församlingens kyrko- och skolräkenskaper, men förklarar sig vilja endast å pastorsembetets lokal för granskning tillhandahålla samma räkenskaper — Lunds domkapitel uti derom den 2 sistlidne juni meddeladt utslag sig utlåtitt, att bemälda ordförande »*icke kunde anses lagligen skyldig att till de utsedde revisorerna för granskning, hvarhelst de kunde finna för godt, utlemna församlingens kyrko- och skolräkenskaper med hvad dertill hörde*», och enär Kongl. Maj:t den 24 nästlidne augusti *förklarar sig icke finna skäl att i domkappellets utslag göra ändring*; så synes mig häraf framgå, att man uti ifrågavarande § 39 nödvändigt bör inrymma bland annat det stadgandet, att kyrko- och skolräkenskaper med dertill hörande handlingar må utlemnas till revisorerna för att af dem granskas, hvarhelst det synes dem lämpligast.

Behovvet af denna lagförändring torde af en hvar lätt inses; ty sedan två hvarandra så motsägende prejudikat som de ofvannämnda äro gifna, äro ju församlingarna icke vissa om, hvar och på hvad sätt deras räkenskaper böra *lagenligt* granskas. Dessutom, i det fall att revisorerna, hvilka inom somliga pastorat hafva flere miles väg att färdas till pastorsembetets lokal, verkligen skola vara skyldiga att å sagde lokal, och under pastors uppsigt, företaga och fullborda granskning af kyrko- och skolräkenskaper, då komma,

äfvén der pastor är tillmötesgående, revisorerna i en allt för beroende ställning, som torde mångenstädes i hög grad försvåra, ja kanske omöjliggöra verkställandet af noggranna och fullständiga granskningar, i synnerhet der som räkenskaperna med dertill hörande verifikation och handlingar äro så vidt-omfattande, att granskningen behöfver fortgå mer än en dag. Tydligt är också, att om granskningsarbetet sålunda försvåras, och revisionen derfor somligstädes kommer att blifva ofullständig, så skall detta hafva många led-samma följder med sig för både församlingarna och räkenskapsförarne, och det goda förhållande, som bör vara rådande mellan pastor och församlings-medlemmar, kommer att derigenom på betänkligt sätt störas.

Alltså, icke blott för att bevara församlingarnas rätt, utan jemväl för att befrämja ett godt förhållande emellan församlingarna och deras pastorer, vill jag på grund af här framställda motivering värdsamt hemställa,

att Riksdagen behagade besluta, det förra delen af § 39 i kongl. förordningen den 21 mars 1862 om kyrkostämman samt kyrkoråd och skolråd må erhålla denna lydelse:

39 §.

Räkenskaperna för såväl kyrkans som skolans medel skola afslutas med kalenderår samt jemte öfriga för revisionen behöfliga handlingar senast den 1 derpåföljande mars utlemnas till de för deras granskning utsedde revisorer; egande revisorerna att icke blott verkställa granskningen, hvarhelst det synes dem lämpligast, utan äfvén, om de anse sådant nödigt, under hela mars månad i sin vård behålla räkenskaperna med dertill hörande handlingar. — Om ordföranden i kyrkostämman önskar erhålla qvitto å till revisorerna utlemnade handlingar, uppgöre då ordföranden förteckning å de handlingar, angående hvilka qvitto äskas, samt, sedan revisorerna å denna förteckning skrivit sitt erkännande, att de emottagit derå upptagna handlingar och med sina namns underskrift bestyrkt det-samma, behålle ordföranden denna förteckning såsom qvitto, till dess handlingarna återlemnas.

Revisionsberättelsen skall, jemte erhållna handlingar, senast den 1 nästföljande april aflemnas till kyrkostäm-mans ordförande, som öfver gjorda anmärkningar — — — (allt det följande i denna § må bibehållas oförändradt).

Om remiss till vederbörligt utskott anhålles vördsamt, äfvensom att utskottet täcktes uti formuleringen i mitt förslag göra de ändringar, som kunna vara behöfliga för vinnande af det i motionen angifna ändamålet.

Stockholm den 21 januari 1889.

Nils Nilsson
från Färs härad.

Häri instämma:

Lasse Jönsson.

P. Truedsson.

Anders Olsson.

N:o 14.

Af herr M. Dahn, om ändring af 16 § konkurslagen.

Till följd af de många konkurser, som under senare tider egt rum, har äfven uppstått ett jägtande efter godemans- och sysslomansbefattningar, som nära nog fått karakteren af geschäft. Personer, som konkursen ej i någon mån rört, vare sig som borgenärer eller löftesmän, och hvilkas tid och arbete i många fall bort egnas åt af staten aflönad och anförtrodd syssla, hafva förskaffat sig fullmagter af prioriterade fordringsegare, som med sina i allmänhet säkra fordringar ej hafva något att riskera i konkursen. De oprioriterade fordringsegarne, som ofta till stor del bestå af det s. k. småfolket — mindre handverkare och arbetare — anse vanligen ej mödan värdt att ens genom sin mängd vid godemans- och sysslomansvalen uppträda mot de med gifven röstmajoritet på fickan försedda sysslomansaspiranter. Följden blir nu, att desse senare utse sig sjelfva till godemän och sysslomän på samma gång de åt sig bestämma arfvoden. Dessa torde väl efter den skrifvelse i ärendet, Riksdagen sistlidet år afät till Kongl. Maj:t, snart komma